

Володимир Литвин

У цій статті ми намагатимемося описати вчинки людей, які, на думку сучасного суспільства, не видаються аморальними, а навпаки, – звичною справою. Аморальні речі апіорі свідчать про відхилення від норми, а тому зі сторони Церкви є недопустимими і вважаються гріхом.

Однак про негативну позицію Церкви щодо таких вчинків мало хто знає, а тому ця стаття призначена для тих осіб, які, будучи християнами, допускаються замаскованих гріховних помилок у повсякденному житті навіть не здогадуючись про їхню згубну дію на людську особу як образ Божий.

Гендерна ідеологія

Гендерна політика є потужною зброєю, яка спрямована проти всього людства. Поняття «гендер» для розрізнення статевої приналежності чоловіка та жінки під тиском аморальних ідеологій потрохи витісняє звичне слово «стать». Це означає, що кожна сексуальна орієнтація – гетеросексуальна, гомосексуальна, лесбійська, бісексуальна, транс сексуальна (і багато інших) – рівноправна, а суспільство повинне сприйняти її такою, якою вона є. Гендерна ідеологія проникає в державні установи, університети, школи і навіть в дитячі садки.

Гендерна революція ставить за мету легалізувати одностатеві подружжя, усунути всі моральні рамки для сексуальних практик, пропагувати різні види контрацепції та права людини на аборт, а найголовніше – це власний вибір гендеру – соціальної ролі. Адже

гендер – це нібито соціальна конструкція, отже її можна змінювати. Таке збочене мислення призводить до психічних відхилень. Воно прирікає людство на загибель.

Якщо ж хтось намагається чинити опір цій ідеології, то йому слід приготуватись до серйозних обмежень та переслідувань . Як наслідок, під гаслами за рівність встановлюється диктатура меншості, або, як її ще називають, гомодиктатура.

Прихильники гендерної ідеології ідуть всупереч Божим законам. Адже ми читаємо про створення людини у Святому Письмі: «І сотворив Бог людину на свій образ; на Божий образ сотворив її; чоловіком і жінкою сотворив їх. І благословив їх Бог сказав їм: «Будьте плідні і множьте і наповняйте землю та підпорядкуйте її собі» (Бут 1,27-28). І всі ми знаємо історію про розпусні міста Содом і Гомору, які через своє безчинство та непослух до Бога були стерті з лиця землі (див. Бут 19,15-29). Як бачимо, Святе Письмо різко критикує такі людські дії, адже вони ведуть людину у глибоку безодню гріха.

Біоетична проблематика

Етичні роздуми про життя людини та її велику цінність завжди супроводжували християнство. У другій половині ХХ ст. відбувся швидкий прогрес біомедичних наук, які дали відповідь на інтимні питання людей. З розвитком цих наук з'явилися такі явища, як евтаназія, різні види контрацепції, сурогатне материнство, новітні технології штучного запліднення, зміна статі, генна інженерія, поширилися аборти. Цей стрімкий розвиток призвів до виникнення терміну «біоетика» як нової галузі етики. Уперше термін «біоетика» ввів у 1971 році американський онколог Ван Ренсселер Поттер. Це наука, яка займається вивченням та аналізом моральності людських дій у біологічно-медичній галузі та в охороні здоров'я стосовно її відповідності моральним нормам і вартостям . Кожна людина рано чи пізно стикається із низкою проблем, пов'язаних з її життям. Але найголовніше те, що більшість цих проблем вона накопичує своїми необдуманими вчинками. Ми ж звернемо увагу на головні біоетичні проблеми людства.

Аборт. Абортом називаємо свідоме і пряме вбивство людської істоти в період між її зачаттям і народженням, на самих початках її життя . Зазвичай ця проблема застаеть знаєцька молодих осіб, які не мали на меті народжувати дітей на даному етапі. Дошлюбні стосунки, які практикують молоді пари, часто стають початком іще страшнішого гріха – вбивства. Аборт здійснюють переважно у формі штучного переривання вагітності.

У Святому Письмі ми не знайдемо конкретних згадок про аборти, однак у ньому міститься багато відомостей, які роблять зрозумілою Божу позицію стосовно абортів. У книзі пророка Єремії йдеться про гідність людини вже від зачаття: «Перш ніж Я уклав тебе в утробі, Я знав тебе; і перш ніж ти вийшов з лона, освятив Я тебе» (Єр 1,5). У книзі Виходу ми читаємо, що людина, яка спровокує смерть дитини у лоні матері, має бути покараною так само суворо, як і за вбивство (пор. Вих 21,22-25). Катехизм УГКЦ навчає, «що людське життя від самого зачаття довірене матері і батькові, які про нього дбають і ним піклуються. Але часом драматичні обставини (згвалтування, примус з боку родини тощо) чи егоїстичні міркування можуть змусити жінку до знищення життя, яке вона виношує в собі. Це не знімає з неї відповідальності, однак разом з нею відповідальними за аборт стають також інші особи. Винуватим є і батько дитини, який примушує матір до абортів або покидає її під час вагітності. Співучасниками гріха абортів є також рідні, близькі та друзі, які іноді «змушують» жінку до абортів. І, нарешті, остання та велика провина тяжіє на лікарях та інших медичних працівниках, які безпосередньо роблять аборт».

Штучне запліднення. Багато подружніх пар переживають проблему безплідності. Однак сучасні біомедичні технології дають безплідній парі можливість отримати дитину шляхом штучного запліднення. Штучне запліднення вилучає статевий акт, зводить подругів до донорів біологічного матеріалу, а дитину – до продукту біомедичних маніпуляцій. Сучасні біомедичні технології штучного запліднення залучають сторонніх осіб до зачаття дитини та її виношування (донорів статевих клітин, лікарів, «сурогатних матерів»). Втручання сторонніх осіб у таїнство зачаття нового життя вже саме по собі є моральним злом. Сурогатне материнство, коли жінка виношує і народжує для замовників зачату в пробірці дитину, стає справжньою зневагою до дару материнства: жінка торгує своїм материнством, а народжена дитина зводиться до предмета купівлі-продажу. Окремі технології штучного запліднення провокують загибель людських зародків. Це все є тяжким гріхом проти гідності початку людського життя. Такі вчинки зневажають Бога та гідність дитини як особи, створеної на образ і подобу Божу. Святе Письмо та Святе Передання на прикладах багатьох благословених подруж, які були спочатку неплідними: Авраама і Сари, Якова і Рахилі, Захарії і Єлизавети, Йоакима та Анни, – навчають, що народження дитини є завжди даром Божим, про який слід молитись і прохати.

Гріх контрацепції. Контрацепцією називаємо дії, якими людина руйнує можливість зачаття нового людського життя. У сучасному світі активно пропагують контрацептивні методи запліднення як один із методів боротьби з абортами та запобігання поширення венеричних захворювань, таких як СНІД, сифіліс, гонорея та ряд інших. Пропаганда «безпечного сексу», якого нібито можна досягти шляхом вживання презервативів чи протизаплідних таблеток, є, безумовно, цілеспрямованою антихристиянською програмою

статевого виховання. Вживання контрацептива зводить статеве життя до способу досягнення тілесного задоволення, а особу партнера – до предмета споживання. Відтак жінка стає предметом для насолоди чоловіка, а чоловік – засобом для задоволення жінки. Контрацептивні засоби призводять до нечистих дій, таких як невпорядковане статеве життя, дошлюбних та позашлюбних стосунків. Такі вчинки, безумовно, зі сторони Церкви є злочинами проти гідності особи.

Евтаназія. Евтаназія (грецькою «добра смерть») – це дія або бездіяльність, що за своєю природою чи наміром спричиняє смерть людини задля уникнення всіляких страждань . Часом люди через тривалий і нестерпний біль просять смерті для себе або для інших. Слід сказати, що евтаназія оцінюється як самогубство. Винуватцем є сама особа або її рідні, і той, хто в цьому допомагає самогубцю, зокрема медперсонал.

Евтаназія завжди є недопустима, навіть тоді, коли до неї вдаються з наміром співчуття і на прохання пацієнта. Церква навчає: «Ніхто й ніщо не може дати дозвіл на вбивство невинної людської істоти: плоду чи ембріона, дитини чи старця, невиліковно хворого чи помираючого... Тут ідеться про порушення Божого закону, образу гідності людської особи, злочин проти життя, замах на людину» .

Непомічені гріхи

Заклопотаність людей земними справами часто призводить до вчинення ними необачних вчинків, які є гріховними і засуджуються Церквою. Такі вчинки залишаються непоміченими для нас, однак справляють негативний відбиток на оточуючий світ. Спробуємо перелічити деякі з них.

Екопроблеми. Часто люди сприймають цей світ як подарунок, від якого потрібно брати всі ті блага, якими він наділений. Згідно Божого задуму покликання людини панувати в світі не означає свавільно підпорядковувати собі довкілля та експлуатувати його, а преобразити цей світ на рай. Егоцентричний визиск природних ресурсів та надмірне людське навантаження на природниче середовище призводять до значних екологічних проблем – забруднення ґрунту, повітря, світового океану... Така забрудненість біосфери шкодить усьому живому на цій планеті, в першу чергу і самій людині. Людина через свою непомікованість шкодить довкіллю, руйнує Боже творіння, невід'ємною частиною якого є вона сама. Вона грішить не лише стосовно творіння, а й стосовно самої себе та Бога. У цьому сенсі йдеться про екологічний гріх, тобто гріх, яким людина ображає Бога-Творця і свого ближнього.

Корупція. На жаль, таке явище як корупція міцно вкоренилося не тільки в нашій державі,

але й по-всьому світу. Для багатьох осіб це вже стало повсякденністю. Однак корупція – це великий гріх, адже ця зловісна недуга негативно впливає на різні сторони суспільного життя: економіку, політику, міжнародні відносини, соціальну та правову сфери, громадську свідомість. Не є важливо, на якому рівні здійснюється корупція: чи на державному, чи на міжособовому – це все одно злочин і важкий гріх.

Соціальні мережі та реальні загрози віртуального світу. Самі соціальні мережі не є чимось шкідливим, адже завдяки ним стало можливим спілкування між різними народами, обмін важливою інформацією, зустріч старих, нових знайомих та ін. Але соціальні мережі є саме тією річчю, яку потрібно використовувати в міру. Більшість людей поринають у віртуальний світ, стаючи повністю від нього залежним. Це проявляється у постійному онлайн-режимі за монітором чи мобільним пристроєм, коли індивід будує своє життя у зовсім іншому світі і стає залежним від думки оточуючих, надіючись на безліч «лайків» та «крутих коментів». Такий стан вважається гріховним, адже людина впадає у марнославство та лінивство. Не секрет, що у веб-просторі знайшла собі місце порнографія, еротика – все, що збуджує чуттєвість і спонукає до нечистих діл. Порнографія поступово придавлює в людській особі відчуття моральності, так що вона стає нездатною збагнути права та гідність ближнього. Найбільша «проблема» еротики і порнографії полягає в тому, що нам показують перелюб або чужоложство. А люди, які є любителями подивитися «полуничку», стають співучасниками цього гріха.

Ми могли б перерахувати ще багато вчинків, які для більшості людей не здаються гріховними, однак виокремили одні із найважливіших і найнебезпечніших для сучасного суспільства. Всі ці гріхи є загрозою не тільки окремої особи, а й всього світу. Адже гармонія в ньому залежить від нашого ставлення до ближніх та навколишнього середовища. І тільки тоді, коли ми усвідомимо, що цей світ і люди навколо нас є творінням Божим, ми зможемо уникнути вищезгаданих помилок, стати активними будівниками цього світу, а не його руйнівниками, скеровуючи з Божою поміччю вектор історії до райського статусу.

Володимир ЛИТВИН, Гріхи під маскою // СЛОВО №3 (75)